
Sprostowanie.

Ochrona Zabytków 39/4 (155), 313

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nowie zabytków PTTK, przedstawiciele wojewódzkich służb konserwatorskich i muzealnych, Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków oraz regionalnych towarzystw z całego kraju.

Uczestników Sejmiku powitał i wygłosił słowo wstępne Stanisław Binięda, wicewojewoda zamojski. Podkreślił on, że przeprowadzenie trudnej i pracochłonnej rewaloryzacji Zamościa, perły polskiego renesansu, było możliwe tylko dzięki pomocy władz. W serdecznych słowach podziękował prof. dr hab. Jerzemu Ozdowskiemu za podjęcie się obowiązków przewodniczącego Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Zamościa.

W swoim wystąpieniu prof. J. Ozdowski – przewodniczący Komisji Kultury Rady Krajowej PRON, wicemarszałek Sejmu PRL – przedstawił rolę zabytków w kształtowaniu świadomości narodowej i wychowaniu społeczeństwa, a zwłaszcza młodego pokolenia. Wskazał też na te wartości dziedzictwa kulturowego, które świadczą o tożsamości każdego narodu. Podkreślił wielkie zasługi PTTK w dziele ochrony i popularyzacji zabytków oraz zapewnił, że PRON dołoży wszelkich starań, aby popierać i umacniać społeczne działania w zakresie ochrony dóbr kultury.

Przewodniczący Rady Krajowej PRON, Jan Dobraczyński, podkreślił nie tylko ogromną rolę zabytków dla kultury, ale także dla ekonomii państwa. Pomniki kultury są źródłem inspiracji twórczej dla wielu artystów, filmowców, ludzi pióra. Fakt ten powinniśmy umiejętnie wykorzystywać zarówno w krzewieniu idei ochrony dóbr kultury narodowej, jak również w staraniach o środki finansowe przeznaczone na ten cel.

Przykładem działań, jakie podejmują dzisiaj wszystkie ogniwa PRON w zakresie ochrony zabytków, powinien się stać Zamość.

W pierwszym dniu obrad, którym przewodniczył prof. J. Ozdowski, wygłoszono dwa referaty: mgr Kazimierz Uszyński – członek Rady Krajowej PRON, wiceprzewodniczący Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK – omówił problemy społecznego ruchu ochrony zabytków, mgr inż. arch. Maria Sarnik – wicedyrektor Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków MKiS – przedstawiła politykę państwa w zakresie ochrony zabytków i wspierania społecznego ruchu opieki nad zabytkami. Zabiegów konserwatorskich wymaga obecnie duża liczba zabytków. Środki finansowe przeznaczone na ten cel z Funduszu Rozwoju Kultury nie wystarczają na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb zgłaszanych każdego roku przez Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków. W najbliższych latach niezbędna więc będzie koncentracja

tych środków i przeznaczenie ich na konserwację najważniejszych obiektów. W tej trudnej sytuacji pomoc całego społeczeństwa staje się bardzo ważna. Kwalifikacja obiektów zabytkowych powinna się stać obowiązkiem przede wszystkim ich użytkowników: resortów, instytucji i osób fizycznych. Resort kultury zaś powinien głównie wspomagać prace konserwatorskie przez ich dofinansowywanie, zgodnie z uchwałą Rady Ministrów nr 179 z 1978 roku. Drugi dzień obrad, którym przewodniczył dr Franciszek Midura – wicedyrektor Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków MKiS, przewodniczący Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK – poświęcony był na dyskusję, w której zabrało głos 27 osób – społeczni opiekunowie zabytków oraz przedstawiciele rad wojewódzkich PRON, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Podsumowania obrad dokonał prof. dr hab. Bronisław Gołębiowski – członek Prezydium Komisji Kultury Rady Krajowej PRON. Uczestnicy Sejmiku w Zamościu wystosowali następujące pismo do społeczeństwa:

„Działacze społecznego ruchu opieki nad zabytkami zgromadzeni na Ogólnopolskim Sejmiku w Zamościu, zorganizowanym przez Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego zwracają się z posłaniem do władz państwowych i całego społeczeństwa o szczególną troskę dla pomników polskiej przeszłości.

Zabytki jako materialne świadectwo istnienia narodu i państwa, potwierdzając naszą tożsamość kulturową, stanowią ważny element wychowania patriotycznego i edukacji historycznej społeczeństwa. Zabytki – wielowiekowy dorobek polskich i innych tradycji kulturowych, uratowane i odbudowane po najstraszliwszych wojennych zniszczeniach, są poważnie zagrożone. Na naszych oczach giną bezcenne dobra kultury narodowej. Zniknęły z polskiego krajobrazu wiatraki, młyny, folusze, dwory, dworki, wiejskie chaty, spichlerze, obiekty techniki i budowlę gospodarcze.

Brak kompleksowych decyzji w zakresie działań urbanistycznych i niespójność przedsięwzięć gospodarczych i kulturalnych doprowadza do zniszczenia historycznych układów naszych miast, wsi i osiedli, dewastuje bezpowrotnie unikalny charakter budownictwa regionalnego. Powoduje pomijanie w planach zagospodarowania przestrzennego walorów zespołów zabytkowych, a także utrudnia rewaloryzację zabytków. Pyły i gazy, emitowane do atmosfery, kruszą najtwardszy kamień nie naruszony przez wieki. Niestosowanie sankcji karnych za zniszczenie narodowego dobra rozszerza zjawisko obojętności i braku za nie odpowiedzialności. Degradacja środo-

wiska naturalnego i kulturowego powoduje straty w kulturze materialnej i nie kształtuje zdrowej obyczajowości Polaków. Apelujemy do wszystkich zakładów pracy, związków zawodowych, związków młodzieży, organizacji społecznych i wszystkich obywateli o zwiększenie troski i zdecydowane działania służące ochronie zabytków architektonicznych, technicznych i gospodarczych, kultury muzycznej, ludowej i piśmiennictwa, o większą dbałość w zachowaniu tradycji polskiego krajobrazu. Niech postępowanie cywilizacyjny służy także utrwalaniu tradycji kultury i przekazywaniu jej następnym pokoleniom.

Załugi zakładów pracy produkujących deficytowe materiały budowlane niezbędne do prac konserwatorskich, podejmijcie zwiększony wysiłek produkcyjny!

Zwracamy się do nauczycieli i wszystkich osób odpowiedzialnych za wychowanie i kształtowanie w młodym pokoleniu szacunku dla zabytków i tradycji kultury narodowej.

Młodzieży Polska! otaczaj opieką i pielęgnuj ginące pomniki kultury narodowej. W tym również parki i ogrody, zabytkowe cmentarze. Aktywna i zdecydowana ochrona zabytków powinna być troską każdego obywatela.

Apelujemy do władz miast i gmin, rad narodowych, organów administracji państwowej, działaczy rad i ogniw Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego, o otoczenie troską wszystkich zabytków na waszym terenie, udzielanie pomocy przy przejmowaniu i zagospodarowaniu, o przywracanie ich kulturze narodowej!

Popieramy inicjatywę tworzenia Społecznych Komitetów Ochrony Zabytków, a także Funduszy Ochrony Zabytków, gromadzących środki finansowe na ich rewaloryzację.

Popieramy inicjatywę osób rewaloryzujących własnymi siłami obiekty zabytkowe. Apelujemy do władz i instytucji terenowych o ułatwienie im działania.

Podejmujemy w czynach społecznych działania wspomagające prace konserwatorskie!

Rozszerzajmy społeczny Ruch Ochrony Zabytków!

Niech Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego wspiera jego działania. Niech nikogo nie zabraknie w walce o przekazanie polskiej tradycji kulturowej następnym pokoleniom!

Niech każdy dzień będzie nowym krokiem naprzód na naszej drodze do pełnej rewaloryzacji wszystkich zabytków.

Uczestnicy
Ogólnopolskiego Sejmiku
Społecznych Działaczy
Ochrony Zabytków – Zamość 1986”

Marian Paździór

Sprostowanie

Uprzejmie wyjaśniamy, że do artykułu *Jubileusz Profesora Wojciecha Kali-*

nowskiego opublikowanego w nr 3 – 1986, s. 27 zakradł się błąd: zamiast 35-lecie pracy naukowej powinno być

40-lecie pracy naukowej, za co Pana Profesora i Czytelników redakcja przeprasza.